

M.Com Semester - 2 (CBCS) Examination
March/April – 2026 (As Per Syllabus Year-2018)
Corporate Financial Reporting(CORECOURSE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ રામ લિમિટેડને લગતી નીચેની બાબતોના આધારે તા.૩૧મી માર્ચ, ૨૦૨૫ ના રોજનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો : (૨૦)

(1) સ્થિર મિલકતો/ટર્નઓવર(વેચાણ)નો ગુણોત્તર	1 : 2
(2) દેવું ચૂકવવાનો સમયગાળો (વેચાણ પર)	બે માસ.
(3) કાચો નફો	વેચાણના 20%
(4) કાચા માલનો વપરાશ	વેચાણ પડતરના 40%
(5) કાચા માલનો સ્ટોક	ચાર માસની વપરાશ.
(6) તૈયાર માલનો સ્ટોક	વેચાણ પડતરના 20%
(7) સ્થિર મિલકતો - ચાલુ મિલકતો	1 : 1
(8) ચાલુ ગુણોત્તર	2 : 1
(9) લાંબા ગાળાની લોન :ચાલુ જવાબદારીઓ	1 : 3
(10) મૂડી : અનામતો	5 : 2
(11) સ્થિર મિલકતોની કિંમત (મૂલ્ય)	રૂ. 15,75,000/-

અથવા

પ્રશ્ન.૧ નીચેના ગુણોત્તરો અને અન્ય વિગતો સીતા લિ.ના તા. ૩૧-૧૨-૨૦૨૫ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેના નાણાકીય પત્રકોમાંથી લેવામાં આવી છે.

કાર્યશીલ મૂડીનો ગુણોત્તર	1.75:1
ઝડપી ગુણોત્તર (Acid Test Ratio)	1.27:1
કાર્યશીલ મૂડી	રૂ. 66,000
કાચમી મિલકતો અને માલિકી ભંડોળ	0.625:1
સ્ટોક ચલનદર (આખર સ્ટોકના આધારે)	4 વખત
કાચા નફાનો ગુણોત્તર	60%
શેરદીઠ કમાણી	રૂ. 0.5
દેવાદારો પાસેથી ઉઘરાણી	73 દિવસ
શેરની સંખ્યા	40,000
વર્ષની આવક શેરમૂડી પર	25%

કંપનીના ચોપડે મુલતવી રાખેલ ખર્ચ, અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ, અદૃશ્ય મિલકતો, તેમજ લાંબા ગાળાની જવાબદારીઓ નથી.

ઉપરની વિગતોને આધારે તા. ૩૧-૧૨-૨૦૨૫ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું કંપનીનું નફાનુકસાન ખાતું તથા તે જ તારીખનું પાકું સરવૈયું શક્ય હોય તેટલી વધુ વિગતો સાથે તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨(Α) સાગર લિ.નું તા. ૩૧-૩-૨૦૨૫ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું આવક પત્રક પ્રણાલિકાગત ઐતિહાસિક હિસાબી (૧૫) પદ્ધતિથી નીચે પ્રમાણે તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે.

વિગત	રૂ.	રૂ.
વેચાણ		15,00,000
બાદ : ખર્ચા		
વેચાયેલ માલની પડતર :		
શરૂઆતનો સ્ટોક (ફિફો મુજબ)	1,20,000	
ઉમેરો : ખરીદી	10,00,000	
	11,20,000	
બાદ : આખરનો સ્ટોક(ફિફો મુજબ)	2,20,000	9,00,000
કાચો નફો		6,00,000
મજૂરી અને પગાર		1,50,000
અન્ય ખર્ચા		60,000
મકાન પર ઘસારો		12,000
વ્યાજ		8,000
		2,30,000
ચોખ્ખી આવક (વેચાણ- ખર્ચા)		3,70,000
બાદ : ડિવિડન્ડ		70,000
રાખી મૂકેલી કમાણી		3,00,000

વધારાની માહિતી :

(1) સામાન્ય ભાવસપાટીનો ભાવાંક

તા. 1 -4 -2024 100

તા. 31-3-2025 200

વર્ષ દરમિયાન સરેરાશ 150

(2) વ્યાજ અને ડિવિડન્ડ માર્ચ, ૩૧ના રોજ ચૂકવવામાં આવેલ છે.

(3) જ્યારે ભાવાંક 50 હતો ત્યારે મકાનની ખરીદી કરવામાં આવેલી હતી.

કુગાવાલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિની વર્તમાન ખરીદશક્તિ હિસાબી પદ્ધતિ (CPP) હેઠળ આવક પત્રક તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨(Β) નીચે દર્શાવેલ માહિતી પરથી વેચાયેલ માલની પડતરના હવાલાની ગણતરી કરો.

(૦૫)

વિગત	ઐતિહાસિક પડતર(રૂ.)
શરૂઆતનો સ્ટોક	80,000
ઉમેરો : વર્ષ દરમિયાન ખરીદી	2,40,000
	3,20,000
બાદ : આખર સ્ટોક	1,00,000
	2,20,000
સૂચકાંક : શરૂ	180
સરેરાશ	200
આખર	220

અથવા

પ્રશ્ન.૨ તા.1-4-2024 ના રોજ શ્રી રમેશભાઈએ રૂ. 66,000ની મૂડીથી ધંધો શરૂ કર્યો. તેમણે રૂ. 20,000 નું એક (૨૦) ચંત્ર ખરીદ્યું. જેનું ઉપયોગી આયુષ્ય 5 વર્ષનું છે. રૂ.40,000ની કિંમતનો 100 એકમ માલ ખરીદ્યો. કાર્યશીલ મૂડી તરીકે રૂ. 6,000 રોકડા રાખ્યા.

૩૦મી માર્ચ, 2025 સુધી કોઈ વ્યવહારો થયા નથી. નીચેના વ્યવહારો તા.31- 3-2025ના રોજ રોકડમાં થયા છે :

ખરીદી (50 એકમ)	રૂ. 30,000
વેચાણ (50 એકમ)	રૂ. 44,000
મજૂરી ચૂકવી	રૂ. 10,000

વર્ષ આખરનાં સ્ટોકનું ફિંફો પદ્ધતિ પ્રમાણે મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે છે. ચંત્રની તેનાં ઉપયોગી આયુષ્યનાં અંતે કોઈ ભંગાર કિંમત ઊપજશે નહિ ચંત્રની વર્ષાન્તે પુનઃસ્થાપના પડતર રૂ. 40,000 હતી. સીધી લીટીની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણવામાં આવે છે. વર્ષ દરમ્યાન ભાવસપાટી 100 પરથી વધીને 120 થઈ છે.

નીચેની પદ્ધતિ અનુસાર તા. 31-3-2025 નાં રોજ પૂરાં થતા વર્ષ માટે શ્રી રમેશભાઈના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

(અ) ઐતિહાસિક પડતર પદ્ધતિ મુજબ (HCA)

(બ) વર્તમાન ખરીદશક્તિ પદ્ધતિ મુજબ (CPP)

(ક) વર્તમાન પડતર હિસાબી પદ્ધતિ મુજબ (CCA)

પ્રશ્ન.૩ ટાટા કોર્પોરેશનના ચોપડાઓમાંથી કોઈ એક ચોક્કસ સમયગાળા માટે નીચે દર્શાવેલ આંકડાઓની પ્રાપ્તિ (૧૫) થાય છે :

વિગત	રૂ.
વેચાણ	12,40,000
કાચા માલસામાનની ખરીદી	5,00,000
એજન્ટનું કમિશન	10,000
અન્ય વપરાશી માલસામગ્રી	12,500
પેકિંગ માટેની માલસામગ્રી	5,000
સ્ટેશનરી	5,000
ઓડિટ ફી	2,000
કર્મચારી કલ્યાણલક્ષી ખર્ચા	79,000
વીમા પ્રીમિયમ	13,000
ભાડું અને કરવેરા	8,000
મેનેજિંગ ડિરેક્ટરનું મહેનતાણું	42,000
મુસાફરી ખર્ચા	10,500
ઓઈલ અને બળતણ	4,500
ઇલેક્ટ્રિસિટી	2,500
સમારકામ માટે માલસામાન વપરાશ :	
પ્લાન્ટ-ચંત્રો માટે	12,000
મકાનો માટે	5,000
જાહેરાત ખર્ચ	12,500
પગાર અને મજૂરી	3,15,000
તાર-ટપાલ	7,000

પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો વગેરે	30,000
ડિરેક્ટરની ફી અને મુસાફરી ખર્ચા	20,000
ચૂકવેલ લવાજમ	1,000
ગાડી ભાડું	11,000
લીધેલી લોન પર વ્યાજ	9,000
શેરહોલ્ડરોને ડિવિડન્ડ	15,000
ધસારાની જોગવાઈ	27,500
આવકવેરાની જોગવાઈ	50,000
રાખી મૂકેલ કમાણી (ન.નુ. ખાતાની બાકી/વધારો)	62,500
<u>શરૂઆતનો સ્ટોક :</u> કાચો માલસામાન	42,500
તૈયાર માલ	1,00,000
<u>આખરનો સ્ટોક :</u> કાચો માલસામાન	54,000
તૈયાર માલ	1,20,000

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી તમારે મૂલ્યવૃદ્ધિની ઉત્પત્તિ અને ઉપયોગનું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે. વાર્ષિક સામાન્ય સભામાં કંપનીના ચેરમેનશ્રી જણાવે છે કે કર્મચારીઓ પાછળ 75% મૂલ્યવૃદ્ધિનો ઉપયોગ થયો છે. તેનું પ્રતિબિંબ મૂલ્યવૃદ્ધિપત્રકમાં જોવા મળે છે ?

અથવા

પ્રશ્ન.3 મૂલ્યવૃદ્ધિ પત્રક એટલે શું ? તે સમજાવો . મૂલ્યવૃદ્ધિ પત્રકના ફાયદા અને ગેર ફાયદા સમજાવો.

પ્રશ્ન.4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે)

(૧૫)

- (1) કંપનીલક્ષી નાણાકીય અહેવાલનું મહત્વ
- (2) હિસાબી માહિતીની વિશિષ્ટ ગુણવત્તાઓ –સમજાવો.
- (3) કંપનીલક્ષી નાણાકીય અહેવાલ પ્રેષણનો હેતુઓ
- (4) મૂલ્ય અહેવાલ પ્રેક્ષણ માટેનું નમૂના રૂપ કોષ્ટક અને પ્રગટીકરણ મોડેલ વર્ણવો .

ENGLISH VERSION

Que.1 Prepare balance sheet of Ram Limited as on 31st march 2025 on the basis of the following. (20)

- (1) Fixed assets/turnover (sales) ratio 1 : 2
- (2) Debt repayment period (on sales) two months.
- (3) Gross profit 20% of sales
- (4) Raw material consumption 40% of cost of sales
- (5) Raw material stock four months of consumption.
- (6) Finished goods stock 20% of cost of sales
- (7) Fixed assets - Current assets 1 : 1
- (8) Current ratio 2:1
- (9) Long term loans : Current liabilities 1 : 3
- (10) Capital :Reserves 5 : 2
- (11) Cost (value) of fixed assets Rs. 15,75,000

OR

Que.1 The following ratios and other details are taken from the financial statements of Sita Ltd. for the year ended 31-12-2025

Working capital ratio	1.75:1
Quick ratio (Acid Test Ratio)	1.27:1
Working capital	Rs.66,000
Fixed assets and proprietary funds	0.625:1
Stock turnover (based on closing stock)	4 times
Gross profit ratio	60%
Earnings per share	Rs. 0.5
Collection from debtors	73 days

Number of shares 40,000

Income for the year on share capital 25% on

There are no deferred expenses, prepaid expenses, intangible assets, and long-term liabilities in the books of the company.

Based on the above details, Prepare the profit and loss account of the company for the year ended 31-12-2025 and the consolidated balance sheet for the same date with as much detail as possible.

Que.2(A) The income statement of Sagar Ltd. for the year ended 31-3-2025 has been prepared under the systematic historical accounting method as follows. (15)

Particular	Rs.	Rs.
Sales		15,00,000
Less: Expenses		
Cost of goods sold:		
Opening stock(as per fifo)	1,20,000	
Add: Purchases	<u>10,00,000</u>	
	11,20,000	
Less:closing stock(as per fifo)	<u>2,20,000</u>	<u>9,00,000</u>
Gross profit		6,00,000
Labour and salaries		1,50,000
Other expenses		60,000
Depreciation on building		12,000
Interest		<u>8,000</u>
		<u>2,30,000</u>
Net income (Sales – Expenses)		3,70,000
Less: Dividends		70,000
Retained earnings		3,00,000

Additional information:

(1) General Price Index

Date. 1 -4 -2024 100

Date. 31-3-2025 200

Average during the year 150

(2) Interest and dividend are paid on March, 31.

(3) The house was purchased when the price index was 50.

Prepare the income statement under the current purchasing power (CPP) method of Inflation-adjusted accounting.

Que.2(B) Calculate the cost of goods sold adjustment (COSA) from the information given below. (05)

Details	Historical Cost (Rs.)
Opening Stock	80,000
Add : Purchases during the year	<u>2,40,000</u>
	3,20,000
Less : Closing Stock	<u>1,00,000</u>
	2,20,000
Index : Opening 180	
Average 200	
Closing 220	

OR

Que.2 On 1-4-2024, Mr. Rameshbhai started a business with a capital of Rs. 66,000. He purchased a machine worth Rs. 20,000. Its useful life is 5 years. Purchased 100 units of goods worth Rs. 40,000. Cash of Rs. 6,000 was kept as working capital. (20)

No transactions took place till 30th March, 2025. The following transactions took place in cash on 31-3-2025:

Purchase (50 units) Rs. 30,000

Sale (50 units) Rs. 44,000

Wage paid Rs. 10,000

The year-end stock is valued as per the Fifo method. The machine will not have any Scrap value at the end of its useful life. The cost of replacement of the machine at the end of the year was Rs. 40,000. Depreciation is calculated on the straight-line method. The price level has increased from 100 to 120 during the year.

Prepare the final accounts of Shri Rameshbhai for the year ending 31-3-2025 as per the following method.

- (A) As per Historical Cost Method (HCA)
- (B) As per Current Purchasing Power Method (CPP)
- (C) As per Current Cost Accounting Method (CCA)

Que.3 The following figures are available from the books of TATA Corporation for a particular period: (15)

Details	Rs.
Sales	12,40,000
Purchase of raw materials	5,00,000
Agent's commission	10,000
Other consumables materials	12,500
Packing materials	5,000
Stationery	5,000
Audit fees	2,000
Employee welfare expenses	79,000
Insurance premiums	13,000
Rent and taxes	8,000
Remuneration of managing director	42,000
Travel expenses	10,500
Oil and fuel	4,500
Electricity	2,500
Consumption of goods for repairs:	
For plant and machinery	12,000
For buildings	5,000
Advertisement expenses	12,500
Salaries and wages	3,15,000
Telegrams	7,000
Contributions to provident fund etc.	30,000
Director's fees and travelling expenses	20,000
Subscriptions paid	1,000
Vehicle rent	11,000
Interest on loans	9,000
Dividends to share holders	15,000
Provision for depreciation	27,500
Provision for income tax	50,000
Retain earnings (Balance of profit & loss account)	62,500
opening stock:	
Raw materials	42,500
Finished goods	1,00,000
Closing stock:	
Raw materials	54,000
Finished goods	1,20,000

From the above information, you have to prepare value-added statement .In the annual general meeting, the chairman of the company states that 75% of the value added has been used for the employees. Is this reflected in the value added statement?

OR

Que.3 What is a value added statement? Explain it. and Explain the advantages and disadvantages of the value added statement.

Que.4 Write a short note. (Any two) (15)

- (1) Importance of corporate financial reporting
- (2) Explain the special qualities of accounting information.
- (3) Objectives of corporate financial reporting
- (4) Describe the format and disclosure model for value reporting.
